

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-3-12 (Devralma)
Karar Sayısı : 07-29/278-104
Karar Tarihi : 29.3.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: Orçun SENYÜCEL, Hüseyin COŞGUN

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: JTI (UK) Management
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK ile Av. Zümrüt ESİN
Çitlenbik Sokak No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş İstanbul

D. TARAFLAR

: Japan Tobacco Inc.
JTI (UK) Management Ltd.
20-22 Bedford Row Londra WC1R4Js, İNGİLTERE

Gallaher Group Plc.

Member's Hill, Brooklands Road, Weybridge Surrey,
KT13 0QU, İNGİLTERE

30

E. DOSYA KONUSU: Gallaher Group Plc.'nin ihraç edilmiş ve edilecek olan hisselerinin tamamının Japan Tobacco Inc. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 31.1.2007 tarih ve 824 sayı ile giren ve en son 19.3.2007 tarih ve 2130 sayı ile eksikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 26.3.2007 tarih ve 2007-3-12/Öİ-07-OS sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 27.3.2007 tarih ve REK.0.07.00.00-120/70 sayılı Başkanlık Önergesi ile 07-29 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Gallaher Group Plc'nin ihraç edilmiş ve edilecek tüm hisselerinin Japan Tobacco Inc tarafından devralınmasına izin verilmesi başvurusuna konu olan işlemin;

- 1998/2, 1998/6 ve 2002/2 sayılı sayılı Tebliğler ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) fıkrası anlamında Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu,

50 - Japan Tobacco Inc'nin cirosu itibarıyla anılan işlemin Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu,

- bununla birlikte, bu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasadaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığı, dolayısıyla bildirim konusu devralmaya izin verilmesinin uygun olacağı

sonucuna ulaşıldığı ifade edilmektedir.

60

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Japan Tobacco Inc. (Japan Tobacco)

70

Merkezi Japonya'da bulunan teşebbüsün ana faaliyet alanı sigara ve diğer tütün mamullerinin üretimi ve satımıdır. Tütün üretimi konusunda Japonya'da tekel hakkına sahip bulunan teşebbüs ayrıca ilaç ve gıda maddeleri alanında da faaliyet göstermektedir.

Fabrika yapımı sigara portföyünde Camel, Mild, Salem ve Winston markaları bulunan Japan Tobacco, Mayıs 1999'da RJ Reynold's International şirketini devralarak Japan Tobacco International (JTI) şirketini kurmuştur. Ağırlıklı olarak fabrika üretimi sigara alanında faaliyet göstermekte olan şirketin Kanada, Malezya, Rusya, Tanzanya, Türkiye, Ukrayna, Almanya ve İsviçre'de üretim tesisleri bulunmaktadır. Türkiye'deki üretim biriminde yukarıdaki markaların yanı sıra Monte Carlo, More, Winchester, Wings ve Anadolu markalı sigaraların üretimi ve satışı yapılmaktadır.

80

Japan Tobacco'nun ve Türkiye'de kontrol ettiği JTI Tütün Ürünleri AŞ, JTI Tütün Ürünleri Pazarlama AŞ ve çoğunluk hissesine sahip olduğu Reytek Tütün Sanayi ve Ticaret AŞ'nin hissedarlık yapıları sırasıyla, aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 1 - Japan Tobacco Ortaklık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Adedi	Hisse Oranı
Japon Devleti Maliye Bakanlığı	(.....)	(.....)
Japan Tobacco Inc.	(.....)	(.....)
The Master Trust Bank Of Japan Ltd.	(.....)	(.....)
State Street Bank and Trust Company	(.....)	(.....)
Morgan Stanley and Company Inc	(.....)	(.....)
Japan Trustees Services Bank Ltd.	(.....)	(.....)
State Street Bank and Trust Company 505113	(.....)	(.....)
Mizuho Bank Ltd.	(.....)	(.....)
The Chase Manhattan Bank 385036	(.....)	(.....)
UBS AG London-IPB Client Account	(.....)	(.....)
Küçük Hissedarlara Ait Hisseler	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	%100

90 Tablo 2 – JTI Tütün Ürünleri Sanayi AŞ'nin Hissedarlık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Adedi	Hisse Oranı
JTI Company Netherlands B.V	(.....)	~ % (...)
JTI Holding B.V	(.....)	~ % (...)
Sibel Akaltun	(.....)	(.....)
Anlas Bilgehan	(.....)	(.....)
Besim Göçer	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	100

Tablo 3 - JTI Pazarlama AŞ Hissedarlık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Adedi	Hisse Oranı
JTI Company Netherlands B.V	(.....)	~ % (...)
JTI Holding B.V	(.....)	~ % (...)
Sibel Akaltun	(.....)	(.....)
Anlas Bilgehan	(.....)	(.....)
Besim Göçer	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	100

Tablo 4 - Reytek AŞ Hissedarlık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Adedi	Hisse Oranı
JTI Company Netherlands B.V	(.....)	% (.....)
Peter Bilikisdorf	(.....)	~ % (...)
Paul Bourassa	(.....)	% (.....)
TEKEL	(.....)	% (.....)
Tekel Çalışanları Yardımlaşma Vakfı	(.....)	% (.....)
TOPLAM	(.....)	100

H.1.2. Gallaher Group Plc. (Gallaher)

Teşebbüs sigara, puro, sarma tütün, pipo tütünü ve snus (dudak ile diş eti arasında tutulan bir çeşit tütün) üretim ve pazarlama alanlarında faaliyet göstermektedir. Marka portföyünde Benson& Hedges, Silk Cut ve Mayfair'i bulunduran teşebbüs esasen İngiltere, diğer Avrupa ülkeleri ve Bağımsız Devletler Topluluğu pazarlarında çalışmaktadır.

Gallaher'in, Türkiye'nin yanı sıra, İngiltere, Polonya, Avusturya, İspanya, Rusya, Ukrayna, Kazakistan, Romanya, Güney Afrika ve Singapur'da sigara üretim tesisleri bulunmaktadır. Teşebbüs birçok Avrupa ülkesinde tütün ürünleri toptancılığı ve Almanya'da tütün ürünlerinin perakende dağıtıcılığını da yapmaktadır.

Gallaher Türkiye pazarına 2005 yılında kurulan Gallaher Sigara ve Tütüncülük Sanayi ve Anonim Şirketi ile girmiştir (Gallaher Türkiye). Bu şirket 9 Kasım 2005'te Menemen'de yerleşik Altab Tütün Tesisleri İşletmelerini devralmış, TAPDK'ya yaptığı başvurular neticesinde 30.11.2006 tarihinde Smart markası için satış izni almıştır. Şirket 2006'nın ikinci yarısından itibaren dağıtım ağı oluşturmak amacıyla 50'den fazla distribütörle sözleşme yapmış ve 400 adet araç satın almıştır.

Gallaher'in Türkiye'de kontrol ettiği diğer şirket Smart Tütün Ürünleri Dağıtım Pazarlama ve Ticaret AŞ'dir (Smart A.Ş). Bu şirket Gallaher Türkiye tarafından üretilen ürünleri satın alacak ve bunları 67 adet distribütöre dağıtacaktır.

Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, ihmal edilebilir düzeydeki ROY ve puro türü ürünlerde grup içi satışlar hariç olmak üzere Gallaher Türkiye'nin ve Smart AŞ'nin Türkiye'de herhangi bir satışı ve cirosunun bulunmadığı, Gallaher'in bildirim

formunda belirtilen cirosunun gümrüksüz satış mağazalarından gerçekleştirildiği ve Gallaher Austria Tabak Europe GmbH tarafından faturalandırıldığı anlaşılmıştır.

Gallaher'in, Gallaher Türkiye'nin ve Smart AŞ'nin ortaklık yapılarına sırasıyla, aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 5 - Gallaherin Ortaklık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Adedi (Milyon)	Hisse Oranı
UBS Global Asset Management (UK) Ltd.	(.....)	% (.....)
The Capital Group Companies Inc.	(.....)	% (.....)
Barclays Global Investors (UK) Ltd.	(.....)	% (.....)
Legal & General Investment Management Limited (UK)	(.....)	% (.....)
Diğer	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	%100

130

Tablo 6 - Gallaher Türkiyenin Ortaklık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Tutarı (YTL)	Hisse Oranı
Gallaher (Austria) GmbH	(.....)	% (.....)
Gallaher Austria Tabak Europea GmbH & CoKG	(.....)	% (.....)
Gallaher Austria Tabak Europea GmbH	(.....)	% (.....)
Austria Tabak GmbH	(.....)	% (.....)
Austria Tabak GmbH & CoKG	(.....)	% (.....)
TOPLAM	(.....)	% 100

Tablo 7 - Smart A.Ş. Ortaklık Yapısı

Hissedarın Adı/Unvanı	Hisse Tutarı (YTL)	Hisse Oranı
Moving Media & Marketing GmbH	(.....)	% (.....)
AT Mobiliten und Immobilienverwaltung GmbH	(.....)	% (.....)
Austria Tabak Beteiligungen im Handel GmbH	(.....)	% (.....)
Austria Tabak GmbH	(.....)	% (.....)
Austria Tabak GmbH & CoKG	(.....)	% (.....)
TOPLAM	(.....)	% 100

H.2. İlgili pazar

H.2.1. Sektöre İlişkin Bilgiler

Dosya mevcudu bilgi ve belgeler ışığında; sektörü genel olarak fabrika üretimi sigaralar, kendin sar ve kendin yap sigaralar olmak üzere üç ana bölüme ayırmak mümkündür. Kendin yap (MOY) ve kendin sar (ROY) tipi sigaralar devralma açısından önem taşımadığından, fabrika üretimi sigaralar ele alınmıştır.

140

Teşebbüsler tarafından gerçekleştirilen fiyatlandırmalar farklı düzeylerde olabilmekle birlikte, sadece aynı fiyat düzeyinde olan ürünler arasında değil, yakın fiyat düzeyleri arasında da tüketici tercihleri sebebiyle piyasanın rekabetçi bir yapı arz ettiği söylenebilir.

150

Bunun yanı sıra hammadde temininin zor olmaması ve dağıtım ağlarının mevcudiyeti de işaret edilmesi gereken diğer bir olgudur.

Sigara pazarına giriş özellikle bu alandaki yoğun düzenleme yükümlülükleri nedeniyle ilk bakışta zor gibi görünmektedir. 2002 tarihli Tütün Kanunu'nda Türkiye sigara pazarına yeni giren teşebbüslere yıllık üretim kapasitesi 2 milyar adet sigara olan

(diğer tütün mamülleri için 15.000 tondan az olmayan) tesisler kurma yükümlülüğü getirilmiştir. Ayrıca, yeni kurulan fabrikalarda yeni makinelerin kullanılması yükümlülüğü de yatırım maliyetlerini artıran bir unsurdur. Anılan kanunda ithalata yönelik bazı düzenlemeler de bulunmaktadır. Buna göre, ancak bir takvim yılında belli bir markadan en az 1.2 milyar adet üreten üreticiler aynı marka sigarayı serbestçe ithal etme olanağına sahip olacaktır.

Bu alanda faaliyet göstermek isteyen yatırımcıların fabrika kurulum, üretim ve satış için ayrı ayrı lisans almaları zorunluluğu da göz önüne alınması gereken bir faktördür.

Bunlara ek olarak sektörde reklam yasağının bulunması, ürünlerin belli yaş gruplarına ve ayrıca internet üzerinden satışının yasak olması gibi unsurlar da pazara giriş engeli bağlamında değerlendirilmelidir.

Yukarıda ifade edildiği gibi, sayılan bu faktörlerin her biri bir pazara giriş engeli gibi görünse de, bu faktörler British American Tobacco, Imperial Tobacco, European Tobacco gibi teşebbüslerin son dört yıl içinde pazara girişlerini engellememiştir.

H.2.2. İlgili Ürün Pazarı

Mevcut dosya bakımından, devralma işleminin pazarda hemen hemen hiç bir etkisi olmayacağından, bir pazar tanımı yapmanın gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır. Bu bağlamda ilgili coğrafi pazarın da tanımlanmasının işlem açısından bir önemi bulunmaması sebebiyle, coğrafi pazar tanımına da gidilmemiştir.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Devralma İşlemi

Gallaher'in ihraç edilmiş ve edilecek tüm hisselerinin Japan Tobacco tarafından devralınması İngiliz hukukuna tabi bir hukuki işlemdir ve Birleşik Krallık Şirketler Yasası'nın 425. maddesi ve İngiliz Birleşme Devralmalar Kanunu uyarınca bir İşlem Planı ve bu planın mahkemece onaylanarak Gallaher'in mevcut hisselerinin iptalinin kabulü ve buna karşılık olarak nakdi ödeme ile tamamlanacaktır.

Devralmaya konu teşebbüslerin Türkiye'deki iştirakleri nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesinde yer verilen etki prensibi çerçevesinde, öncelikle, bu devralmanın aynı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/2, 1998/6 ve 2002/2 sayılı Tebliğler ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamında olup olmadığı değerlendirilecektir.

Anılan Tebliğ'in "Birleşme veya Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendinde "*herhangi bir teşebbüsün ....diğer bir teşebbüsün ...ortaklık paylarının tümünü devralması*" hali, Tebliğ'in 4. maddesine bağlı olarak kuruldan izin alınması gereken hallerden sayılmıştır. Birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ilgili ürün pazarındaki toplam paylarının %25'i aşması veya toplam cirolarının 25 Milyon YTL'nin üzerinde olması halinde Kurul'dan izin alınmasının zorunlu olduğu kurala bağlanmıştır.

Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, Japan Tobacco'nun fabrika üretimi sigaralar için Türkiye pazar payının %(....) civarında olduğu, Gallaher'in ise fabrika üretimi sigara satışının oldukça düşük ve ihmal edilebilir bir düzeyde olduğu, bu nedenle buradan sağlıklı bir pazar payı bilgisine ulaşılamadığı anlaşılmıştır.

210 Japan Tobacco'nun 2006 Türkiye brüt satış tutarı (.....) YTL, Gallaher'in 2006'da gümrüksüz satış mağazalarındaki brüt satış tutarı ise (.....) YTL'dir. Bu veriler ışığında, başvuruya konu devralma işlemi tebliğ kapsamında izne tabi bir işlemdir.

H.3.2. İncelenen Belgeler Ve Hukuki Değerlendirme

H.3.2.1. Uygulama Anlaşması

220 15 Aralık 2006 tarihini taşıyan ve tarafların yetkili temsilcileri tarafından imzalanmış 14 maddeden oluşan anlaşmada, basın ilanı, gerekli izinler için başvuruların yapılması, gerekli belgelerin hazırlanması ve karşılıklı bilgilendirme yükümlülükleri, devralım sirkülerlerinin hazırlanması, devralımın tamamlanmasına kadar faaliyetlerin ne şekilde yürütüleceği, telkin ücreti ve taahhütler, fesih gibi konulara yer verilmiştir. Anlaşmanın ekinde zaman çizelgesi ve istihdam ve emeklilik konuları başlıklı bölümlere yer verilmektedir.

Yukarıda yer verilen bu bölümlerin tetkikinden, devralma süreci dışında rekabeti sınırlayıcı etkisi olabilecek herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği görülmüştür.

H.3.2.2. Gizlilik Anlaşması

230 6 Aralık 2006 tarihli Gallaher'den Japan Tobacco'ya gönderilen ve Japan Tobacco yetkilisinin imzasını taşıyan 15 maddeden oluşan anlaşmada; gizli bilgiler, gizli bilgilerin izin verilen ifşası, kayıtlar ve gizli bilgilerin iadesi, her bir tarafın ve grup üyelerinin fiili tutumları ile ilgili düzenleme, süre, teşvik ettirmeme, takrirler, telafiler gibi madde başlıklarına yer verilmiştir.

240 Anlaşma'nın 6.2 maddesinde *"taraflardan hiç birinin teklifle ilgili görüşmeler esnasında ya da teklifin herhangi bir sebeple gerçekleşmemesi durumunda ve bu mektup tarihinden itibaren geçecek bir yıllık süre zarfında doğrudan ya da dolaylı olarak görüşmeler esnasında diğer taraf ya da diğer tarafın grubunun herhangi bir üyesi için üst düzey yönetici olarak ya da teklifle doğrudan alakalı olarak çalışmakta olan herhangi bir şahısla temasta bulunmayacak, böyle bir şahsı istihdam etmeyecek, etmeye çalışmayacak ya da böyle bir şahısla herhangi bir hizmet sözleşmesine girmeyecektir.."* ifadesine yer verilmiştir. Anlaşmanın 6.3 maddesinde ise yukarıdaki maddede yer verilen hiçbir şeyin, herhangi bir tarafı, yukarıda anlatılan şahısları, bu şahısların genel iş ilanlarına başvurularını durumunda, bu şahısları değerlendirme ve işe alma hakkından mahrum bırakamayacağı ifade olunmuştur.

250 Bu iki hüküm birlikte değerlendirildiğinde, madde 6.2'de yer alan hükmün rekabeti kısıtlayıcı bir etkisi olabileceği düşünülse bile, öncelikle uygulama süresinin bir yıl olmasının ve takip eden madde ile getirilen genel ilanlar istisnası böyle bir etki görülmesini engelleyici niteliktedir.

Buraya kadar yapılan incelemeler ışığında Gallaher'in ihraç edilmiş ve edilecek tüm hisselerinin Japan Tobacco tarafından devralınması, gerek tarafların sahip olduğu düşük pazar payları gerekse de pazarın yapısal olarak hali hazırda ve potansiyel olarak rekabetçi bir özellik taşıdığı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

260

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, ancak işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, dolayısıyla bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.